

N:o 48.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 26 april 1902.
— — — — Andra Kammaren den 26 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående allmänna bestämmelser,
afseende skydd för djur vid deras transporterande.*

(Första Kammarens tillfälliga utskotts (n:o 2) utlåtande n:o 7.)

(Andra Kammarens tillfälliga utskotts (n:o 2) utlåtande n:o 16.)

Till Konungen.

I en inom Riksdagen gjord framställning har väckts fråga om vidtagande af åtgärder till förekommande af djurplågeri under transporter.

Motionären har dervid till en början erinrat, hurusom kommunikationsmedlen i vårt land under de senaste decennierna i hög grad utvecklats och gjorts bekvämare; men kommunikationsmedlens utveckling hade icke åtföljts af förbättrade anordningar med hänsyn till transport af djur, ehuru, i samma mån som handeln med husdjuren tillväxt inom landet, tydligen ock kreaturstransporterna ökats såväl till antal som till längd. Flera myndigheter inom landet hade väl inom sina verksamhetsområden sökt att i någon mån ordna denna transportfråga, men helt visst kräfdes numera allmänt gällande bestämmelser i afseende å kreaturstransporter.

Motionären åberopar slutligen ett af stads- och besigtningstveterinären i Stockholm den 16 januari 1902 utfärdadt och motionen bifogadt ut-

låtande samt anser sig med hvad han förebragt hafva visat, att svåra missförhållanden förekomme vid djurtransporter och att de försök, som hittills af vissa myndigheter och enskilde gjorts för att undanrödja missförhållandena, icke varit tillräckliga, enär allmänna bestämmelser för hela riket i detta afseende vore af nöden. Dessa bestämmelser borde upptaga ungefärligen enahanda, i motionen angifna stadganden, som innehölles i en del andra länders djurtransportförfordningar.

Om befintligheten af de missförhållanden, hvilka beröras i motionen, torde meningarna ej vara delade. Särskildt belysande i frågan är en för någon tid sedan till kongl. jordbruksdepartementet ingifven framställning rörande djurtransporter sjöledes. Densamma stöder sig på myndigheters och enskilda personers utlåtanden samt innehåller en mängd talande exempel på ovårdsam, ja, i flera fall rent af omenskelig behandling af djuren. Några af de påvisade missförhållandena äro af den art, att de måste anses såsom yttringar af uppenbar grymhet och följaktligen såsom verkliga förbrytelser, åtkomliga för beifran enligt strafflagen. Om de flesta missförhållandena torde man dock knappast kunna säga, att de härröra ur nyssberörda bevekelsegrund. Deras orsak är mindre ond vilja än bristande förtänksamhet, och de kräfva på grund häraf för sitt undanrödjande egentligen ej strängare straffbestämmelser, utan snarare ändamålsenligare och omsorgsfullare ordningsföreskrifter.

På sätt motionären antydt, hafva å vissa områden och i vissa afseenden dylika ordningsföreskrifter redan kommit till stånd. Kongl. jernvägsstyrelsen har den 15 december 1865 och den 7 augusti 1900 utfärdat cirkulär rörande beifrande af djurplågeri vid transporter på jernväg; i »taxa för transporter å statens jernvägar» af år 1889 förekomma bestämmelser, som kunna anses hafva inflytande på sättet för transport af levande djur; vid Bergslagens jernvägar har utfärdats ett cirkulär, afseende att förekomma, det transporterade djur utsättas för onödiga lidanden; och slutligen hafva öfverståthållareembetet samt Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Stockholms, Upsala, Södermanlands, Örebro och Vestmanlands län den 18 maj 1901 utfärdat ordningsföreskrifter rörande transport af djur sjöledes.

I betraktande af de bestämmelser och anvisningar, om hvilka nu blifvit erinradt, kunde det möjligen ifrågasättas, att intet vidare behöfde i saken åtgöras.

Riksdagen är emellertid, i likhet med motionären, af annan mening. Strafflagens 18 kap. 16 § är visserligen tillämplig äfven på sådant djurplågeri, som sker under transporter. Men dess bestämmelser räcka

icke till för alla de fall, då ett ingripande till djurens skydd behöfde ske. Många djur, som näppeligen i allmänna språkbruket räknas till *creatur*, egna eller andras, transporteras till lands och sjös. Vid in- och aflastningsorterna finnas vidare i regeln inga polismän, som kunna beifra brott mot förut nämnda strafflagsbestämmelse, och det är ganska vanskligt för den enskilde att föra talan i sådana fall. För öfrigt är det icke alltid lätt att veta, hvem som skall åklagas: djurafsändaren, de, som inlasta djuren, eller de, som sköta om transportereringen.

Härtill kommer, att en stor del af de lidanden, som tillfogas transporterade djur, hafva sin grund i olämpliga anordningar och icke kunna rubriceras såsom härrörande af »uppenbar grymhet».

Med allt erkännande för den omvårdnad om djuren, som vissa myndigheter genom utfärdade föreskrifter ådagalagt, måste det anmärkas, att det gifves många missförhållanden vid djurtransporter, som ej beröras af dessa föreskrifter. De utfärdade bestämmelserna rörande transport sjöledes angå endast spädare kreatur och gälla blott för en mindre del af vårt land. Och jernvägsstyrelsernas cirkulär, ehuru de vittna om humanitet och medkänsla, hafva dock ett alltför obestämdt innehåll för att kunna med kraft tillämpas. För öfrigt gifves det ingen lag, som bjuder jernvägsstyrelserna att vidtaga åtgärder för djurens skydd under transporter, och följderna derutaf är naturligtvis den, att jernvägsstyrelserna, särskildt vid de enskilda jernvägarne, antingen icke vidtaga några åtgärder eller ock utfärda bestämmelser af olika innehåll. Men sådana enstaka cirkulär och påbud erhålla icke någon för hela landet förbindande kraft, och därför kunna de icke heller lända till allmänt gagn eller blifva så respekterade, som önskligt vore.

Det torde knappast behöfva påpekas, att den förevarande frågan icke endast afser att skydda djuren från lidanden af hvarjehanda slag, utan äfven att skydda djuregarne från ekonomiska förluster, som så lätt och i så väsentlig grad kunna uppkomma genom missförhållanden under transportererna. Det gäller t. ex. att få legala föreskrifter om nödig desinfektion å båtar och jernvägsvagnar, å hvilka djur transporterats. Allmänna bestämmelser i nu antydt syfte skulle bereda den afsevärda ekonomiska fördel i djurmarknaden, att en djuregare med större visshet kunde vänta, att hans lifdjur utan risk för skada skulle kunna transporteras äfven på långa afstånd, och att slagtdjur, utan att förderfvas eller försämras, hunne fram till sitt mål.

Riksdagen håller alltså före, att *allmänna*, för hela riket gällande bestämmelser för djurens skydd under transporter äro nödiga. Motionären

har med stöd af hufvudsakligen från utlandet samlade uppgifter angifvit en mängd sådana bestämmelser. Riksdagen, som granskat dessa, har visserligen i det hela funnit dem beaktansvärda, men har icke ansett sig böra nu förorda något bestämdt förslag i berörda syfte. Ett sådant förslag, om det skall blifva tillfredsställande, förutsätter en särskild utredning. Fördenskull får Riksdagen, med stöd af hvad nu blifvit anfördt, anhålla, det täcktes Eders Kongl. Maj:t föranstalta om utredning, hvilka allmänna bestämmelser till djurens skydd under transporter må kunna befinnas nödiga, och till Riksdagen inkomma med det förslag, hvartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 26 april 1902.

Med undersätlig vördnad.